

Bài 12: Lớp vỏ khí. Khí áp và gió trên Trái Đất

Trả lời câu hỏi giữa bài Địa 6 Bài 12 (Chân trời sáng tạo)

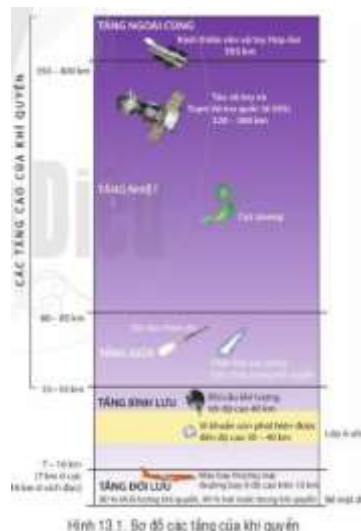
Câu hỏi 1 trang 151 Địa Lí lớp 6: Quan sát hình 12.2 kết hợp thông tin trong bài, em hãy cho biết khí quyển gồm những tầng nào? Lập sơ đồ mô tả đặc điểm các tầng khí quyển?

Trả lời:

- Các tầng của khí quyển: tầng đối lưu, tầng bình lưu và các tầng cao của khí quyển.
- Đặc điểm các tầng

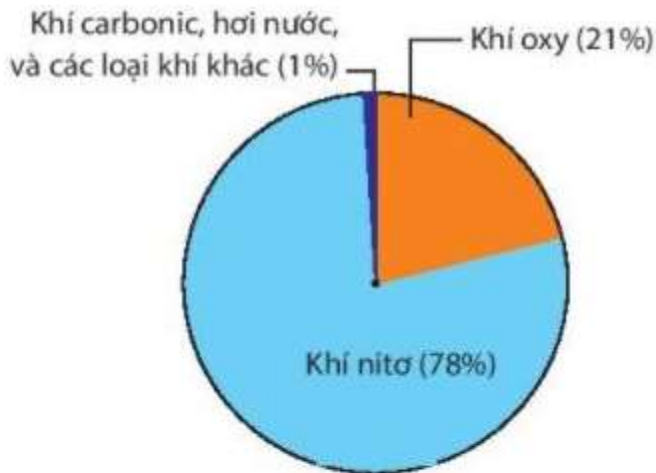
Tầng	Đối lưu	Bình lưu	Các tầng cao của khí quyển
Độ cao	Dưới 16km	16 – 55km	Trên 55km
Đặc điểm	<ul style="list-style-type: none"> - Không khí bị xáo trộn mạnh, thường xuyên. - Xảy ra các hiện tượng tự nhiên: mây, mưa,... - Càng lên cao không khí càng loãng, nhiệt độ giảm ($0,6^{\circ}\text{C}/100\text{m}$),... 	<ul style="list-style-type: none"> - Có lớp ôdôn ngăn cản tia bức xạ có hại cho sinh vật và con người. - Không khí chuyển động thành luồng ngang. 	Không khí cực loãng. Ít ảnh hưởng trực tiếp tới thiên nhiên và đời sống con người trên mặt đất.

Hoặc học sinh có thể tham khảo sơ đồ sau:

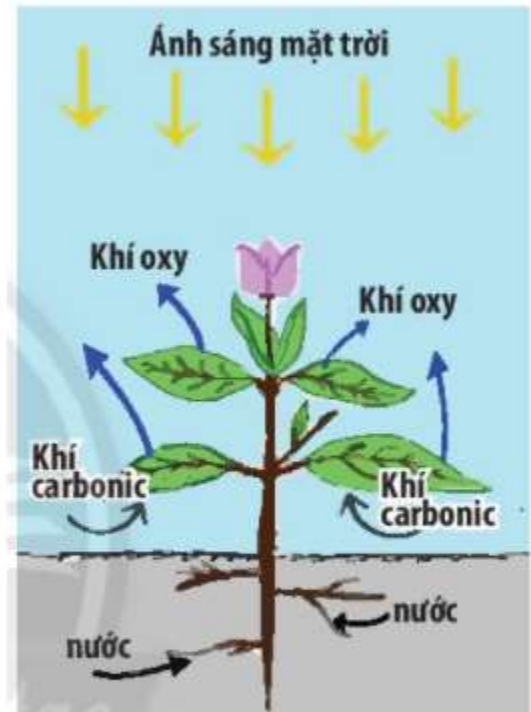

Câu hỏi 2 trang 152 Địa Lí lớp 6: Quan sát hình 12.2, hình 12.3 kết hợp với nội dung trong bài, em hãy trả lời các câu hỏi sau:

- Nêu tỉ lệ các thành phần của không khí.
- Trong quá trình cây xanh quang hợp, chất hữu cơ và khí oxy được tạo ra như thế nào?
- Khí oxy và hơi nước có vai trò gì đối với tự nhiên trên Trái Đất?

Hình 12.2. Các thành phần của không khí

Hình 12.3. Quang hợp ở lá cây tạo thành chất hữu cơ và khí oxy

Trả lời:

- Tỉ lệ các thành phần của không khí là

+ Khí nito: 78%.

+ Khí oxy: 21%.

+ Khí cacbonic, hơi nước và các loại khí khác: 1%.

- Trong quá trình cây xanh quang hợp, chất hữu cơ và khí oxy được tạo ra bằng cách cây xanh sử dụng nước và các chất hữu cơ hấp thụ được từ rễ, trong quá trình quang hợp và hấp thụ ánh sáng Mặt Trời sẽ hấp thụ khí cacbonic và thải ra khí oxy.

- Khí oxy và hơi nước có vai trò duy trì sự sống, chất cần thiết cho sự cháy và hô hấp của các loài động vật.

Câu hỏi 3 trang 152 Địa Lí lớp 6: Dựa vào kiến thức đã học, em hãy cho biết:

- Nhiệt độ và độ ẩm của một khối khí hình thành trên lục địa ở vĩ độ cao.
- Nhiệt độ và độ ẩm của một khối khí hình thành ngoài đại dương ở vĩ độ thấp.

Trả lời:

- Khối khí lạnh hình thành ở vĩ độ cao, có nhiệt độ tương đối thấp.
- Khối khí đại dương hình thành trên các biển và đại dương, có tính chất ẩm.

Câu hỏi 4 trang 153 Địa Lí lớp 6: Dựa vào hình 12.4a và thông tin trong bài em hãy:

- Trái Đất có các đai khí áp nào?
- Nêu tên các đai khí áp thấp, đai khí áp cao?

Trả lời:

- Trái Đất có các đai khí áp bao gồm khí áp thấp và khí áp cao.
- Các đai áp trên thế giới
- + Khí áp thấp: áp thấp Xích đạo, áp thấp ôn đới.
- + Khí áp cao: áp cao cận chí tuyến, áp cao cực.

Câu hỏi 5 trang 154 Địa Lí lớp 6: Dựa vào hình 12.5 em hãy

- Kể tên các loại gió chính trên Trái Đất.
- Trình bày phạm vi hoạt động và hướng gió thổi của gió Tây ôn đới và gió Mậu dịch.

Trả lời:

- Các loại gió chính trên Trái Đất: gió Mậu dịch, gió Tây ôn đới và gió Đông cực.
- Phạm vi hoạt động của
- + Gió Mậu Dịch (Tín phong) là gió thổi từ các đai áp cao chí tuyến về áp thấp Xích đạo. Ở nửa cầu Bắc gió hướng Đông Bắc, ở nửa cầu Nam gió hướng Đông Nam.

+ Gió Tây ôn đới là loại gió thổi từ các đai áp cao chí tuyến về các đai áp thấp khoảng vĩ độ 60° . Ở nửa cầu Bắc gió hướng Tây Nam, ở nửa cầu Nam gió hướng Tây Bắc.

Giải luyện tập - Vận dụng Bài 12 Địa lí 6 (Chân trời sáng tạo)

Luyện tập trang 154 Địa Lí lớp 6:

1. Em hãy cho biết tầng khí quyển nào ảnh hưởng nhiều nhất đến sự sống trên Trái Đất? Vì sao?
2. Dựa vào hình 12.5, em hãy xác định hướng thổi của gió Đông cực ở cả hai bán cầu.

Trả lời:

1. Tầng khí quyển đối lưu ảnh hưởng nhiều nhất đến sự sống trên Trái Đất vì con người sống ở tầng này, tầng đối lưu là nơi xảy ra các hiện tượng khí tượng mây, mưa, gió, bão, ... đây còn là nơi có đại dương, chu trình nước, quang hợp của thực vật, hô hấp của động vật và các hoạt động của con người,...
2. Gió Đông cực là loại gió thổi từ áp cao địa cực về áp thấp ôn đới. Ở nửa cầu Bắc gió hướng Đông Bắc, ở nửa cầu Nam gió hướng Đông Nam.

Vận dụng trang 154 Địa Lí lớp 6: Hãy tìm hiểu và cho biết lãnh thổ Việt Nam nằm trong phạm vi ảnh hưởng của loại gió nào?

Trả lời:

Lãnh thổ Việt Nam nằm trong phạm vi ảnh hưởng của một số loại gió sau:

- Gió thổi quanh năm: Gió Mậu dịch (Tín phong).
- Gió theo mùa: Gió mùa Đông Bắc, gió mùa Tây Nam.
- Gió địa phương: Gió đất, gió biển, gió núi, gió thung lũng,...

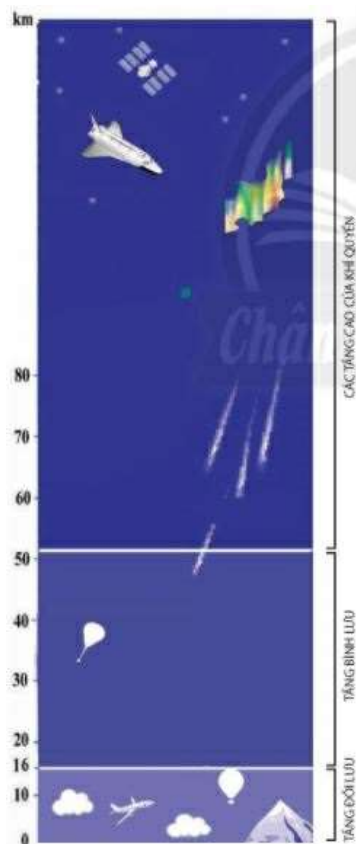
Lý thuyết Địa lí lớp 6 Bài 12 (Chân trời sáng tạo)

I. Các tầng khí quyển và thành phần không khí

1. Các tầng khí quyển

- Gồm 3 tầng: Đối lưu, bình lưu và các tầng cao khí quyển.
- Đặc điểm của các tầng

Tầng	Đới lưu	Bình lưu	Các tầng cao của khí quyển
Độ cao	Dưới 16km	16 – 55km	Trên 55km
Đặc điểm	<ul style="list-style-type: none"> - Không khí bị xáo trộn mạnh, thường xuyên. - Xảy ra các hiện tượng tự nhiên: mây, mưa,... - Càng lên cao không khí càng loãng, nhiệt độ giảm ($0,6^{\circ}\text{C}/100\text{m}$),... 	<ul style="list-style-type: none"> - Có lớp ôdôn ngăn cản tia bức xạ có hại cho sinh vật và con người. - Không khí chuyển động thành luồng ngang. 	Không khí cực loãng. Ít ảnh hưởng trực tiếp tới thiên nhiên và đời sống con người trên mặt đất.

Hình 12.1. Các tầng khí quyển của Trái Đất

2. Thành phần không khí

- Tỷ lệ các thành phần của không khí

+ Khí nito: 78%.

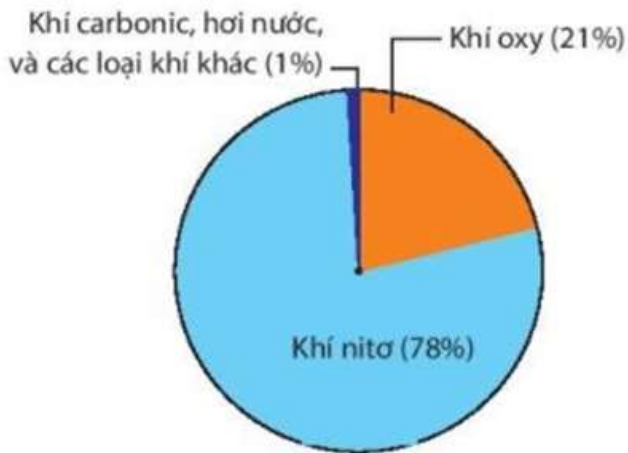
+ Khí oxi: 21%.

+ Khí cacbonic, hơi nước và các loại khí khác: 1%.

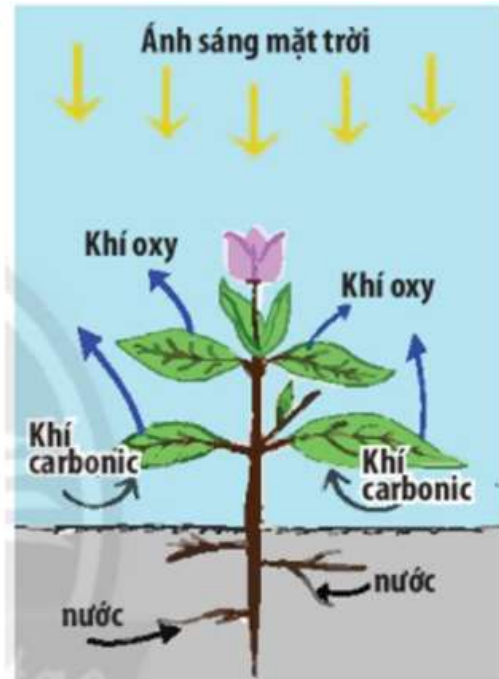
- Vai trò

+ *Khí oxy và hơi nước* có vai trò duy trì sự sống, chất cần thiết cho sự cháy và hô hấp của các loài động vật.

+ *Khí cacbonic* chiếm một tỉ lệ rất nhỏ nhưng có vai trò quan trọng trong quá trình quang hợp của cây xanh tạo ra chất hữu cơ và khí oxy.

Hình 12.2. Các thành phần của không khí

Hình 12.3. Quang hợp ở lá cây tạo thành chất hữu cơ và khí oxy

II. Khối khí

- *Khối khí nóng* hình thành trên các vùng vĩ độ thấp, có nhiệt độ tương đối cao.

- *Khối khí lạnh* hình thành trên các vùng vĩ độ cao, có nhiệt độ tương đối thấp.

- *Khối khí đại dương* hình thành trên các biển và đại dương, có độ ẩm lớn.

- *Khối khí lục địa* hình thành trên các vùng đất liền, có tính chất tương đối khô

III. Khí áp và gió trên Trái Đất

1. Khí áp

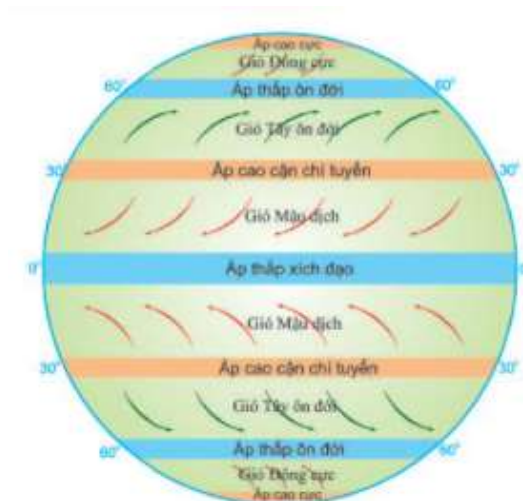
** Khí áp*

- Khái niệm: Là sức ép của không khí lên bề mặt Trái Đất.
- Đơn vị đo khí áp: mm thủy ngân.

** Các đai khí áp trên Trái đất*

- Phân bố: Khí áp được phân bố trên Trái Đất thành các đai khí áp thấp và cao từ Xích đạo về cực.
- Phân loại: Áp thấp và áp cao.
- Số lượng: Có 7 đai áp.

Hình 12.5. Các đai khí áp và các loại gió chính trên Trái Đất

2. Gió trên Trái Đất

- Các loại gió chính trên Trái Đất: Gió Mậu dịch (Tín phong), gió Tây ôn đới và gió Đông cực.

- Đặc điểm các loại gió

Loại gió	Phạm vi gió thổi	Hướng gió
Tín phong	Từ khoảng các vĩ độ 30° B/N về Xích đạo.	- Ở nửa cầu Bắc hướng Đông Bắc. - Ở nửa cầu Nam hướng Đông Nam.
Tây ôn đới	Từ khoảng các vĩ độ 30° B/N lên khoảng vĩ độ 60° B/N.	- Ở nửa cầu Bắc hướng Tây Nam. - Ở nửa cầu Nam hướng Tây Bắc.
Đông cực	Từ khoảng các vĩ độ 90° B/N về khoảng vĩ độ 60° B/N.	- Ở nửa cầu Bắc hướng Đông Bắc. - Ở nửa cầu Nam hướng Đông Nam.